

6° Sufficit iuxta omnes confessio *in genere*, si Confessarius plane agnoscat aliunde poenitentem, v. gr. ex recenti confessione totius vitae, etc..., et sciat, illum accusare se velle de peccatis iam sibi notis; tunc enim satis erit dicere: *Me accuso de omnibus peccatis meis iam tibi notis*; vel simpliciter: *de omnibus peccatis vitae praeteritae*.

CAPUT III.

DE FORMA SACRAMENTI POENITENTIAE

Forma Sacramenti Poenitentiae duplex distingui potest: alia *essentialis* pro valore Sacramenti, et alia *praeceptiva* tantum seu *rubricalis*.

237. — I. Forma *essentialis* consistit in verbis: *Te absolvo a peccatis tuis*. Constat ex *Conc. Trid.* sess. 14. c. 3., ubi ait: *Docet Sancta Synodus, Sacramenti Poenitentiae formam, in qua praecipue ipsius vis sita est, in illis Ministri verbis positam esse: EGO TE ABSOLVO, etc.; quibus quidem, de Ecclesiae sanctae more, preces quaedam laudabiliter adiunguntur.*

238. — II. Forma *praeceptiva* seu *rubricalis* consistit in iis precibus, quae antecedunt vel subsequuntur formam essentialem. Sic autem habetur in Rituali Rom.: *Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducatur te ad vitam aeternam. Amen.*

Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Dominus noster I. C. te absolvat, et ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis (suspensionis), et interdicti, in quantum possum et tu indiges; deinde (1): Ego te absolvo a peccatis tuis in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

(1) Vox ista, *deinde*, diversis characteribus etiam in Rituali notatur; idque indicare videtur, ipsam non ad ea, quae sacerdos pronunciare debet, sed mere ad ordinem eorum designandum pertinere.

Et sane ut ordo iste servetur, postulat notissima lex, quae praescribit, poenitentes prius a censuris, postea a peccatis esse absolvendos.

Fuerunt tamen, qui putarent, vi cuiusdam Responsi S. Congr. Rituum contrarium esse tenendum. Cum enim propositum fuisset dubium. *An in forma absolu-*

tionis ante verba — Ego te absolvo a peccatis tuis — dicendum sit, vel omitendum verbum — DEINDE —; S. Congregatio die 27. Febr. 1847. respondit: Detur Decretum in Veronensi die 14. Martii 1837. Hoc autem Decretum eiusmodi est: Nihil innovandum. E quo responso ut quis concludat, eam vocem a sacerdote absolvente esse pronunciamdam oportet profecto ut iste praestituat, verba Nihil innovandum verbis postulati dicendum sit, esse synonyma.

Passio Domini nostri I. C., merita B. M. Virginis et omnium Sanctorum et quidquid boni feceris, et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiae, et praemium vitae aeternae. Amen.

Elevatur manus a verbo *Indulgentiam* usque ad verbum *Passio Domini*; et fit signum crucis in poenitentem dicendo: *In nomine Patris... Vox suspensionis* omittitur pro laicis. Pia autem est consuetudo, ut Confessarius ante confessionem, dum benedicit poenitentem, dicat: *Dominus sit in corde tuo et in labiis tuis, ut rite constearis omnia peccata tua, vel similem orationem recitet. — Sed hoc sub obligationem non cadit.*

In praxi facile omitti possunt preces *Misereatur* et *Indulgentiam*, ut constat ex *Rit. Rom.* Imo iuxta communioem sententiam absque peccato semper omitti possunt. Idem etiam dicunt de orationibus, quae absolutionem sequuntur; sed cum iuxta sententiam probabilem haec elevent bona opera poenitentis ad meritum satisfactionis sacramentalis, convenit ut quam rarissime omittantur. — Verba autem *Dominus noster...* non videntur posse omitti sine culpa veniali, nisi necessitas urgeat, cum dicat *Rituale Rom.:* *In confessionibus frequentioribus satis erit dicere: Dominus noster...* usque ad *Passio Domini...* exclusive. — *S. Congr. Rit. 27. Februarii 1847.*

239. **Quaesita.** — **QUAER.** 1° *An valida sit absolutio, si Sacerdos dicat tantum: ABSOLVO; vel ABSOLVO A PECCATIS TUIS; vel TE ABSOLVO?*

Resp. ad 1um Neg. Ratio est, quia solum verbum *absolvo* non prae se fert sensum ullum determinatum, et in nullum subiectum cadit; ergo nequit esse forma valida.

Resp. ad 2um Affirm. probabilius, ut videtur, saltem speculative. Ratio est, quia his verbis subiectum sufficienter determinatur: pronomen enim *te* satis exprimitur in verbo *tuis*. — Ita Lugo, D. 13. n. 26. — *S. Lig. n. 430. ut probabilius,* etc. Negant autem non pauci, quorum sententia, ut ait *S. Ligor. ibid.,* utpote tutior sequenda est.

Resp. ad 3um Affirm. probabilius, cum sententia communi. Ratio est, quia totus effectus Sacramenti in his verbis exprimitur, quin addatur *a peccatis tuis*. — Praeterea videtur constare etiam ex *Catechismo Conc. Trid. De Sacr. Poenit. n. 14.,* ubi dicitur tantum: *Est autem forma: EGO TE ABSOLVO.* Et nihil aliud ibi additur. — *Roncaglia, Lugo, etc.* — Non improbabiler tamen negant nonnulli cum *Lacroix,* et huic sententiae in praxi standum est.

QUAER. 2° *An valida sit forma deprecatoria: v. gr. absolvat te Deus?*

Resp. Neg. saltem probabilius cum *S. Lig. n. 430. — Lacroix, n. 639., et aliis communissime.* Ratio est, quia Sacramentum Poenitentiae institutum est per modum iudicii; proinde voluit Christus, ut Sacerdos tam-

quam iudex ferret sententiam, et hanc exprimeret: ergo peccata remitti debent ab ipso Sacerdote tanquam Christi ministro; ergo non sufficit, quod Deum deprecetur, ut ea remittat. Ergo, etc. Insuper ex *Conc. Florent.* sola forma indicativa, ut vera forma Sacramenti Poenitentiae, praescribitur.

240. — QUAER. 3° *An necessaria sit elevatio manus et formatio signi crucis in absolutione impertienda?*

Resp. 1° Certum est non requiri ad validitatem Sacramenti, quia nec ad materiam pertinet, nec ad formam. Constat ex *Conc. Florent.* et *Trid.* nec non ex Theologorum, saltem post *Concil. Trident.* unanimi consensu.

Resp. 2° Nec requiritur sub mortali ad licitatem iuxta communem sententiam, contra paucos; quia est tantum Rubrica, quae gravis non videtur. Imo plures graves auctores asserunt, hoc omitti posse sine peccato; sic Busebaum relatus et implicite approbatus a S. Lig. n. 423., et alii multi. Saltem omitti potest sine peccato elevatio manus, dum recitantur preces, quae absolutionem formalem praecedunt.

QUAER. 4° — *An Sacerdos possit valide plures absolvere unica forma, dicens: EGO VOS ABSOLVO A PECCATIS VESTRIS?*

Resp. Affirm., quia omnia requisita ad validitatem reperiuntur. Et licite quoque id fieri potest in casu necessitatis, v. gr. in naufragio, ante praelium, vel in ipso praelio, etc.; essetque talis absolutio multiplex, non quidem formaliter, sed virtualiter et aequivalenter, et essent tot Sacramenta, quot homines forent, qui per aliqualem confessionem et sufficientem dolorem essent dispositi. — Lacroix, n. 643., et alii omnes.

241. — QUAER. 5° *Quaenam praesentia poenitentis reputatur moralis in ordine ad absolutionem?*

Resp. Talis esse debet, ut verba *Absolvo te* iuxta moralem hominum aestimationem censeantur cadere in poenitentem; reputatur autem praesentia moralis sufficiens illa, intra quam homines communi voce, quamvis altiori, loqui possunt et solent. Multi eam extendunt ad 20 passus, praesertim si poenitens non sit extra aspectum Confessarii. In necessitate absolvi potest et debet poenitens, quoties aliquo sensu percipitur. — Ita communiter cum S. Lig. n. 429.

Hinc 1° absolvendus est ille, qui videtur e tecto ruere, in flumen cadere, in mare submergi, saltem si non procul a Confessario distet. 2° Si Confessarius ob periculum infectionis, aut ob aliam causam, non possit cubiculum infirmi ingredi, illum e ianua absolvere debet. 3° Si poenitens recederet a Confessario non adhuc absolutus, se absolutum existimans, absolvendus esset, si parum distans aspiceretur, aut certo sciretur adesse intra vicinam turbam; revocandus tamen foret, si commode fieri posset.

242. — QUAER. 6° *An per verba: TE ABSOLVO A PECCATIS TUIS, possit Confessarius valide absolvere poenitentem tam a censuris quam a peccatis?*

Resp. Affirm., quia haec verba, *absolvo te a peccatis tuis*, involvunt absolutionem a quocumque vinculo orto ex peccatis; et nihil obstat, quominus Confessarius dirigere possit intentionem ad absolutionem tum peccatorum, tum censurarum. — Ita communiter. — S. Lig. n. 430. — Lacroix, n. 1567., etc.

QUAER. 7° *An valida sit absolutio, si Confessarius absolvat prius a peccatis, quam a censuris?*

Resp. Affirm., quia censura non obstat validitati Sacramenti, sed tantum licitae susceptioni, vel administrationi. Peccaret autem graviter, qui prius absolveret a peccatis, quam a censuris, quia contra gravem Ecclesiae prohibitionem ageret. Excipe, si non agatur de *excommunicationibus*, sed tantum de *suspensionibus* et *interdictis*; quia istae censurae non privant per se receptione Sacramenti Poenitentiae. — S. Lig. n. 430. — Lacroix, et alii communiter.

QUAER. 8° *Utrum stola requiratur ad Sacramentum Poenitentiae?*

Resp. Etsi Ritualis Rubrica videatur esse *directiva* et non *praeceptiva*, sacra tamen Congregatio Rituum ad confessiones in Ecclesia audiendas usum stolae praecipit (11. Sept. 1847.) in *Patav.*

APPENDIX

DE FORMA CONDITIONATA (2).

243. — *Dico I.* Certum est, validam esse in omni casu absolutionem sub conditione de *praesenti* vel *praeterito* impertitam, modo adsint alia requisita ad Sacramenti validitatem: conditio enim nullo modo mutat sensum formae sacramentalis, quam nullatenus afficit; sed afficit tantum voluntatem Confessarii, qui non intendit absolvere, nisi impleatur apposita conditio; hac autem impleta, forma evadit absoluta; et proinde nihil reperitur, quod eius validitati officere possit. — Ita S. Lig. n. 431., ubi dicit *omnes de hoc convenire*. — Billuart, diss. 6. art. 10. §. 7. ubi asserit *esse sententiam communissimam*. — Collet, *de integr. conf.* §. 5. —

(2) Mirabitur quis fortasse, et quaeret, quorsum Auctor praeter et suum et aliorum morem de hoc argumento, quod levioris operae hucusque videbatur indigere, operosius pertractet. Sed obvia succurrit responsio; ubi scilicet et quando novus

aliquis error enasci et serpere incipit, occurrendum ipsi sane est illico, et monstrum, antequam adolescat ac viribus augeatur, in cunabulis ictu, ut ait Horatius, fulmineo, prorsus perimendum est.